НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ РОЗВЕДЕННЯ І ГЕНЕТИКИ ТВАРИН ІМЕНІ М. В. ЗУБЦЯ
УНІВЕРСИТЕТ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ В ПЕРЕЯСЛАВІ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Директор Інституту розведення
і генетики тварин імені М. В. Зубця,
доктор економічних наук,
професор, академік НААН

_____ Ануш БАЛЯН

29 вересня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ

Рівень вищої освіти:
третій освітньо-науковий

Спеціальність:
Е1 Біологія та біохімія
Н2 Тваринництво

Галузь знань:
Е Природничі науки, математика та статистика
Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина

Освітній ступінь: доктор філософії

Мова навчання: українська

Чубинське – 2026

Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи» розроблено для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальностями - Е1 Біологія та біохімія та Н2 Тваринництво, галузі знань - Е Природничі науки, математика та статистика та Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина

Розробник: О. І. Шапран, доктор педагогічних наук, професор.

Схвалено Вченою радою Інституту розведення і генетики тварин імені М. В. Зубця НААН Протокол №10 від 29 вересня 2026 року

1. Опис навчальної дисципліни
Шифр дисципліни ОК 3

<table>
<tr><th>Загальні характеристики дисципліни</th><th colspan="2">Навчальне навантаження з дисципліни</th><th>Методи навчання і форми контролю</th></tr>
<tr><td rowspan="2">Галузь знань
Е Природничі науки, математика та статистика та Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина.

(шифр, назва)</td><td colspan="2">Кількість кредитів – 4 ЄКТС</td><td rowspan="5">Методи навчання: словесні (лекції, бесіди); наочні (ілюстрації і демонстрації); практичні (вправи); інтерактивні – розв’язання проблемних ситуацій (кейс-стаді), дискусії, диспути, рольові і ділові ігри; методи самостійної роботи: робота над творчими завданнями; складання словника основних термінів, робота в бібліотеці університету (дайджест), робота в Інтернеті.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Спеціальність (код, назва)
Е1 Біологія та біохімія та Н2 Тваринництво</td><td colspan="2">Загальна кількість годин– 120 год.</td></tr>
<tr><td>Денна, вечірня</td><td>Заочна
–</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Освітній рівень
(освітньо-науковий рівень)</td><td colspan="2">Лекції:</td></tr>
<tr><td>20</td><td>–</td></tr>
<tr><td colspan="2">Семінарські (практичні) заняття:</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Статус дисципліни (нормативна)</td><td>20</td><td>–</td><td rowspan="4">Форми поточного контролю: реферати, есе; презентації та виступи; самостійна робота (індивідуальні і групові проєкти);
методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, методи письмового контролю: тестування; методи практичного контролю.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні заняття:</td></tr>
<tr><td>Рік вивчення дисципліни за навчальним планом 2026 /2027 р</td><td>–</td><td>–</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Семестр – 1

<u>Форма навчання</u></td><td colspan="2">Індивідуальна робота:</td></tr>
<tr><td>80</td><td>–</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Тижневе навантаження (год.)
- аудиторне: 2
- самостійна робота: 3-4</td><td colspan="2">Самостійна робота: творчі проєкти, презентації; інші види індивідуальних та групових завдань.</td><td rowspan="2">Форма підсумкового контролю – залік</td></tr>
<tr><td>5</td><td>6</td></tr>
<tr><td>Мова навчання – українська</td><td colspan="2">Співвідношення аудиторних годин і годин СРС: 1/3</td><td></td></tr>
</table>

Програму навчальної дисципліни «**Педагогіка вищої школи**» розроблено відповідно до освітньо-наукової програми підготовки третього рівня вищої освіти, ступеня вищої освіти – доктор філософії, спеціальностей Е1 БІОЛОГІЯ ТА БІОХІМІЯ та

H2 ТВАРИННИЦТВО, галузі знань – Е Природничі науки, математика та статистика та Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина.

2. МЕТА Й ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

2.1. Мета викладання дисципліни: формувати в здобувачів освіти наукові знання про педагогіку вищої школи як науку, її цілі та завдання, основні педагогічні категорії, зміст, форми, технології навчання і виховання; забезпечити практичну підготовку майбутніх фахівців до професійної діяльності при вирішенні педагогічних ситуацій, навчити приймати найбільш ефективні педагогічні рішення; сприяти творчому розвитку аспірантів та їх самовдосконаленню.

Завдання викладання дисципліни є підготовка аспірантів як високопрофесійних, компетентних, конкурентоздатних на ринку праці фахівців, що відповідають вимогам становлення інформаційного суспільства, які вільно володіють професією, самостійно і творчо вирішують професійні завдання, здатні адаптуватися до сучасних швидкозмінних соціально-економічних умов та науково-технічних досягнень, спроможних до інноваційної професійної діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти третього (освітньо-наукового рівня) повинен:

знати: нормативно-правові документи, що регламентують зміст освіти в Україні (основні положення Законів України «Про освіту» (2017) та «Про вищу освіту» (2014); наукову термінологію педагогіки вищої школи; сутність, своєрідність освітнього процесу у вищій школі; тенденції, особливості розвитку системи вищої освіти в Україні та зарубіжних країнах; особливості і принципи гуманістичного підходу до вивчення особистості; основні особливості неперервної освіти; основи розвитку і формування особистості; психолого-педагогічні аспекти організації навчально-пізнавальної діяльності студентів; закономірності, принципи і правила навчання у вищій школі; зміст освіти, організаційні форми й технології навчання у закладах вищої освіти; інноваційні підходи до оцінювання успішності навчальної діяльності студентів; методи науково-педагогічних досліджень; особливості та форми організації виховання студентської молоді у вищій школі.

вміти: аналізувати та пояснювати психолого-педагогічні явища і процеси у закладі вищої освіти; визначати дидактичні (навчальні, виховні, розвивальні) цілі освітнього процесу у вищій школі; користуватися навчальними планами закладів вищої освіти, розробляти робочі навчальні програми із дисциплін; проводити навчальні заняття із використанням сучасних інноваційних педагогічних технологій; оптимально підбирати організаційні форми та методи навчання і виховання студентської молоді у вищій школі; здійснювати психолого-педагогічні дослідження; організовувати контроль та оцінювання знань студентів; орієнтуватися в сучасних проблемах педагогіки вищої школи; критично аналізувати сучасні педагогічні концепції і підходи; здійснювати пошук літератури з проблем педагогіки вищої школи; здійснювати науково-педагогічні дослідження; застосовувати сучасні засоби навчання і виховання; використовувати отримані педагогічні знання на практиці.

2.2. Очікувані результати навчання:

Вивчення освітнього компоненту передбачає оволодіння **компетентностями**, зокрема:

Загальні компетентності (ЗК)	**ЗК 1.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу нових та комплексних ідей, впевненості у собі, розвитку відповідних компетентностей. **ЗК 2.** Знання та розуміння професійної діяльності, науки, інновацій та переоцінки існуючих знань і професійної практики. **ЗК 3.** Здатність до використання академічної української й іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях. **ЗК 5**. Здатність працювати в команді та володіти навичками міжособистісної взаємодії. **ЗК 7.** Здатність демонструвати значну авторитетність, інноваційність, самостійність, академічну й професійну доброчесність, відданість розвитку нових ідей у контексті професійної та наукової діяльності. **ЗК 8.** Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), соціально відповідально і громадянськи свідомо. **ЗК 9.** Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих зобов'язань. **ЗК 10.** Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.
Спеціальні компетентності спеціальності (СК):	**СК 3.** Здатність інтегрувати знання у сфері педагогіки та розв'язувати складні проблеми дисциплінарних контекстів. **СК 8.** Здатність знати програмні засоби та методи обробки наукової інформації, використовувати сучасні інформаційні технології у професійній діяльності та на виробництві.

Програмними результатами навчання є:

ПРН 1.	Володіти гуманітарними, природничо-науковими й професійними знаннями; формулювати ідеї та концепції з метою використання в роботі різного спрямування.
ПРН 2.	Використовувати знання та розуміння академічної української і англійської мов у професійній діяльності, вміння та навички для представлення наукових результатів у науковому середовищі, публікаціях, зокрема у збірниках, які входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science, здійснення міжнародного співробітництва.
ПРН 3.	Знати і використовувати сучасну законодавчу базу освіти України для інтеграції в європейський простір та розв'язання складних проблем мульти- та міждисциплінарних контекстів. Володіти навичками науково-педагогічної діяльності.
ПРН 11.	Знання та розуміння основних теоретичних понять інформаційних технологій та інформаційних систем, ефективне їх використання для отримання нових знань або створення інноваційних продуктів у біології та генетиці.
ПРН 12.	Володіти дослідницькими навичками працювати самостійно, або в групі, виявляти ініціативність і підприємливість, отримувати результат у рамках певного часу, дотримуватися належної академічної доброчесності та публічно представляти отримані власні результати.

3. Тематичний план дисципліни

3.1. Розподіл матеріалу за модулями

МОДУЛЬ 1. ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ ЯК НАУКА ТА НАВЧАЛЬНИЙ ПРЕДМЕТ

Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки вищої школи.

Тема 1. Реформування та модернізація вищої освіти України.

Тема 2 Розвиток сучасної системи вищої освіти України в умовах євроінтеграції.

Тема 3. Предмет, задачі, основні категорії педагогіки вищої школи.

МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КЕРІВНИЦТВО НАВЧАЛЬНИМ ПРОЦЕСОМ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Змістовий модуль 2. Основи дидактики вищої школи.

Тема 4. Зміст освіти у вищій школі.

Тема 5-6. Використання сучасних технологій навчання у практиці роботи вищої школи.

Тема 7-8. Загальна характеристика форм організації навчання у вищій школі.

МОДУЛЬ 3. ВИХОВНА ДІЯЛЬНІСТЬ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

Змістовий модуль 3. Педагогічні засади виховної роботи зі студентською молоддю.

Тема 9. Виховання студентської молоді у вищій школі.

Тема 10. Розвиток творчих здібностей студентів у процесі науково-дослідної роботи.

3.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ ЯК НАУКА ТА НАВЧАЛЬНИЙ ПРЕДМЕТ												
Змістовний модуль 1 .ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ												
Тема 1. Реформування та модернізація вищої освіти України.	12	2	2			8						-
Тема 2. Розвиток сучасної системи вищої освіти України в умовах євроінтеграції.	12	2	2			8						
Тема 3. Предмет, задачі, основні категорії педагогіки вищої школи.	12	2	2			8						
Разом за змістовим модулем 1	36	6	6			24						
МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КЕРІВНИЦТВО НАВЧАЛЬНИМ ПРОЦЕСОМ У ВИЩІЙ ШКОЛІ												

Змістовий модуль2. ОСНОВИ ДИДАКТИКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ												
Тема 4. Зміст освіти у вищій школі.	12	2	2			8						
Тема 5-6. Використання сучасних технологій навчання у практиці роботи вищої школи.	24	4	4			16						
Тема 7-8. Загальна характеристика форм організації навчання у вищій школі.	24	4	4			16						
Разом за змістовим модулем 2	60	10	10			40						
МОДУЛЬ 3. ВИХОВНА ДІЯЛЬНІСТЬ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ												
Змістовний модуль 3 ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ВИХОВНОЇ РОБОТИ ЗІ СТУДЕНТСЬКОЮ МОЛОДДЮ												
Тема 9. Моделювання виховного процесу вищої школи	12	2	2			8						
Тема 10. Розвиток творчих здібностей студентів у процесі науково-дослідної роботи	12	2	2			8						
Разом за змістовим модулем 3	24	4	4			16						
Усього годин	**120**	**20**	**20**			**80**						

4.3. Тематика і зміст лекцій

Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки вищої школи.

Лекція 1. *Реформування та модернізація вищої освіти України (2 год.)*

Сутність процесів реформування і модернізації освітньої галузі; розбудова системи вищої освіти відповідно до світових тенденцій: *гуманізації*, *гуманітаризації*, *національної спрямованості освіти*, *безперервності освіти та навчання протягом життя*, *інтернаціоналізації*, *інформатизації*; основні тенденції розвитку вищої освіти в Україні; сучасні нормативні документи, що регламентують зміст освіти; рівні вищої освіти; типи закладів вищої освіти в Україні (*університет; академія, інститут; коледж*); механізми сучасних реформ; напрями і принципи підготовки педагогічних кадрів у ЗВО.

Лекція 2. *Розвиток сучасної системи вищої освіти України в умовах євроінтеграції (2 год.)*

Передісторія та історія виникнення Болонської конвенції. Мета та елементи створення Європейського простору вищої освіти (ЄПВО). Саміти Болонської декларації *(18-19.06.1999 р. – м. Болонья (Італія); 19.05.2001 р. – м. Прага (Чехія); 18-19.09.2003 р. – м. Берлін (Німеччина); 19-20-05.2005 р. – м. Берген (Норвегія); 18.05.2007 р. – м. Лондон (Велика Британія); 28-29.04.2005 р. – м. Льовен (Бельгія); 11-12.03.2009 р. – м. Відень*

(Австрія); 26-27.04.2012 р. – м. Бухарест (Румунія); 15-17.05.2015 р. – Єреван (Вірменія); 24-25.05.2018 р. – м. Париж (Франція); 19. 11. 2020 р – м. Рим (Італія)) та їх ідеї; розвиток української вищої освіти у контексті Болонського процесу; основні пріоритети розвитку України як учасниці Болонської угоди до 2030 року.

Лекція 3. *Предмет, задачі, основні категорії педагогіки вищої школи (2 год.)*

Педагогіка вищої школи в структурі педагогічних наук. Її предмет, завдання, функції (*аналітична, прогностична, проєктивно-конструктивна)*, структура. Характеристика основних категорій педагогіки вищої школи (*методологічних, процесуальних, суттєвих*). Сутність поняття «вища освіта». Функції вищої освіти (*виховна, освітня, загальнокультурна, науково-дослідна, інтернаціональна).* Завдання, права та обов'язки закладу вищої освіти.

Змістовий модуль 2. Організація та керівництво навчальним процесом у вищій школі.

Лекція 4. *Зміст освіти у вищій школі (2 год.)*

Види (*формальна, неформальна та інформальна)*та форми здобуття освіти (*інституційна (очна* (денна, вечірня), *заочна, дистанційна, мережева); індивідуальна (екстернатна, сімейна (домашня), педагогічний патронаж, на робочому місці* (на виробництві)*; дуальна).* Сутність поняття «зміст освіти». Нормативні документи, що визначають зміст вищої освіти (*стандарт освітньої діяльності, стандарт вищої освіти, освітня (освітньо-професійна чи освітньо-наукова) програма)*. Характеристика навчальних планів і навчальних програм ЗВО. Навчальна книга в структурі професійної підготовки.

Лекція 5-6. *Використання сучасних технологій навчання у практиці роботи вищої школи (2 год.)*

Сутність та історія виникнення поняття «педагогічні технології». Основні ознаки застосування інноваційних технологій навчання у вищій школі. Характеристика сучасних технологій навчання та визначення особливостей їх застосування у практиці роботи вищої школи (*особистісно орієнтовані, нові інформаційні (дистанційні, мультимедійні, хмарні, мобільне навчання, соціомедійні), кредитно-трансферні, ігрові, інтерактивні, проєктні, тренінгові).*

Лекція 7-8. *Загальна характеристика форм організації навчання у вищій школі (2 год.)*

Сутність поняття «форми організація навчання» у вищій школі. Характеристика форм організація навчання у вищій школі (*навчальні заняття; практична підготовка; самостійна робота; форми контролю*). Інноваційні підходи до вдосконалення форм організації навчання у вищій школі. Доцільність застосування тієї чи іншої форми навчання у процесі організації освітнього процесу ЗВО.

Змістовий модуль 3. *Педагогічні засади виховної роботи зі студентською молоддю*.

Лекція 9. *Моделювання виховного процесу вищої школи (2 год.).*

Сутність понять «виховання», «виховання у вищій школі». Головна мета виховної роботи у закладі вищої освіти. *Основні напрями* виховання у вищій школі та їх характеристика *(розумове, духовно-моральне, національно-патріотичне, громадянсько-правове, трудове, економічне, естетичне, етичне, фізичне, екологічне, санітарно-*

гігієнічне). Форми організації виховної роботи у вищій школі (*індивідуальні, парні, групові, колективні*). Організація виховного процесу в закладах вищої освіти. Характеристика найпоширеніших спеціальних форм організації виховної роботи у ЗВО (*виховні бесіди, диспути, тематичні вечори, студентські конференції, екскурсії, конкурси, спортивні гуртки, зустрічі з відомими людьми, науково-пошукову діяльність, презентації).*

Лекція 10. *Розвиток творчих здібностей студентів у процесі науково-дослідної роботи (2 год.)*

Розвиток творчих здібностей студентів у вищій школі. Аналіз різних типів творчих задач (*проблемного бачення, логічних задач, на прогнозування, оптимізацію, на рецензування, на розробку алгоритму*). Стимулювання творчої активності студентів у процесі науково-дослідної роботи. Характеристика психологічних і педагогічних умов стимулювання творчої активності студентів в освітньому процесі вищої школи. Форми залучення студентів до наукової діяльності та технологія моделювання їх дослідної роботи. Система методів науково-педагогічного дослідження (*методи емпіричного дослідження, методи теоретичного дослідження і методи кількісної обробки результатів).*

4.4. Тематика та зміст практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки вищої школи.	6
1.	Практичне заняття 1. *Модернізація вищої освіти України в умовах євроінтеграції.* План. 1. Інноваційна політика України в сфері вищої освіти. Нормативні документи, що обумовлюють функціонування ЗВО (Закон України «Про вищу освіту» (№ 1556-VII, 1 липня 2014 р. та «Про освіту» (№ 2145-VIII, 5 вересня 2017 р.). 2. Основні етапи й тенденції розвитку освітніх процесів у практиці сучасної вищої школи. 3. Рівні, типи, види та моделі вищої освіти. Література 1. Закон України «Про вищу освіту» / прийнят. Верховною Радою України 1.07.2014 р. № 1556-VII. URL: http://sfs.gov.ua/diyalnist-/zakonodavstvo-pro-diyalnis/zakoni-ukraini/65715.html 2. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021-2031 рр. Київ 2020. 71 с. URL:https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf 3. Дослідження сфери освіти в Україні. До більшої результативності, справедливості та ефективності (РЕЗЮМЕ3). Огляд. World Bank Group. 2019. 33 с. 4. Реформування і модернізація освітніх систем країн світу XXI століття: монографія / за наук. ред. О. І. Шапран. Переяслав-Хмельницький, (Київ. обл.): Домбровська Я. М., 2018. 384 с.	2
2.	Практичне заняття 2. *Розвиток сучасної системи вищої освіти України в умовах євроінтеграції.* План. 1. Болонський процес: передісторія становлення.	2

	2. Саміти Болонського процесу та їх основні ідеї. 3. Напрями державної політики України в розвитку вищої освіти згідно положень Болонської декларації. Література 1. Вавренюк С. А. Історія проведення реформи вищої освіти в Європі *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 15. С. 80-84. 2. Європейський простір вищої освіти та Болонський процес: навч.-метод. посіб. / Т. М. Димань, О. А. Боньковський, А. Г. Вовкогон. БНАУ, 2017. Одеса.: НУ «ОМА», 2017. 106 с. 3. Рашкевич Ю. М. Болонський процес: історія, стан та перспективи. *Освітня аналітика України*. 2018. № 3 (4). С. 5-16. 4. ECTS User's Guide 2015. URL: https://ec.europa.eu/education/ects/users-guide/ docs/ects-users-guide_en.pdf.	
3.	Практичне заняття 3. *Предмет, задачі, основні категорії педагогіки вищої школи. Вища школа як педагогічна система.* План. 1. Педагогіка вищої школи в структурі педагогічних наук. Її предмет, мета, завдання, функції, структура. 2. Основні категорії педагогіки вищої школи. 3. Вища освіта: означення, сутність, проблеми. 4. Завдання, права та обов'язки закладу вищої освіти. Література 1. Мартинець Л. А. Педагогіка вищої школи: опорний конспект лекцій. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 40 с. 2. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / [В. О. Тюріна, М. О. Котелюх, О. І. Федоренко та ін.]; за заг. ред. О. І. Федоренко; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ФОП Бровін О.В., 2020. 240 с. 3. Педагогіка вищої школи : Підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів / С.Г. Немченко, В.В. Крижко, І.Ф. Шумілова, О.М. Старокожко, О.Б. Голік.Бердянськ: БДПУ, 2020. 517 с. 4. Шапран О.І., Новак О.М. Педагогіка вищої школи: навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, (Київ. обл.) : ФОП Домбровська Я.М., 2019. 280 с.	2
	Змістовий модуль 2. *Організація та керівництво навчальним процесом у вищій школі.*	10
4.	Практичне заняття 4. *Зміст освіти у вищій школі.* План. 1. Сутність і структура навчального процесу у вищій школі. 2. Типи, види і стилі навчання у вищій школі. 3. Нормативні документи, що визначають зміст вищої освіти. 4. Характеристика навчальних планів і навчальних програм. 5. Навчальна книга в структурі професійної підготовки. Література 1. Мартинець Л. А. Педагогіка вищої школи: опорний конспект лекцій. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 40 с. 2. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / [В. О. Тюріна, М. О. Котелюх, О. І. Федоренко та ін.]; за заг. ред. О. І. Федоренко; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ФОП Бровін О.В., 2020. 240 с.	2

	3. Педагогіка вищої школи : Підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів / С.Г. Немченко, В.В. Крижко, І.Ф. Шумілова, О.М. Старокожко, О.Б. Голік.Бердянськ: БДПУ, 2020. 517 с. 4. Стражнікова І. Педагогіка вищої школи: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: НАІР, 2018. 120 с. 5. Шапран О.І., Новак О.М. Педагогіка вищої школи: навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, (Київ. обл.) : ФОП Домбровська Я.М., 2019. 280 с.	
5.	Практичне заняття 5. *Використання сучасних технологій навчання у практиці роботи вищої школи.* План. 1. Сутність поняття «педагогічні технології». 2. Структура педагогічних технологій. 3. Новітні технології навчання у вищій школі. 3.1. Особистісно орієнтовані технології навчання. 3.2. Ігрові технології навчання. Література 1. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: підруч. 3-е вид. виправ. Київ: Академвидав, 2015. 304 с. 2. Педагогічна інноватика: термінологічний словник / авт. кол. за заг. ред. О. І. Шапран. Переяслав-Хмельницький: «Видавництво К С В», 2019. 384 с. 3. Педагогічні технології в підготовці вчителів: навчальний посібник / кол. авторів; за ред. І. Ф. Прокопенка. 3-є вид., допов. і переробл. Харків : ХНПУ, 2018. 457 с.	2
6	Практичне заняття 6. *Використання сучасних технологій навчання у практиці роботи вищої школи.* План 1. Використання нових інформаційних технологій у ЗВО. Технологія дистанційного і змішаного навчання у вищій школі. 2. Характеристика кредитно-трансферної технології навчання та її застосування у ЗВО. 3. Проєктні і тренінгові технології навчання у вищій школі: особливості використання. Література 1. Інноваційні педагогічні методи у цифрову епоху: навч. пос./ О. В. Дзябенко, Н. В. Морзе, С .В. Василенко, Л.О. Варченко-Троценко, В. П. Вембер, М. А. Бойко, І. П. Воротникова, Є. М. Смирнова-Трибульська /Київ. ун-т імені Бориса Грінченко. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня Рута», 2021. 320 с. 2. Ліннік О. Змішане навчання як стратегія адаптації освітнього процесу в школі до війни. *Педагогічна освіта: теорія і практика. Сер.: Психологія. Педагогіка*. 2023. № 39(1). С. 25-32. 3. Організація освітнього процесу із застосуванням технологій дистанційного навчання у 2020/2021 навчальному році: методичні рекомендації / За заг. ред. В. І. Шуляра. Миколаїв: ОІППО, 2020. 108 с. 4. Педагогічна інноватика: термінологічний словник / авт. кол. за заг. ред. О. І. Шапран. Переяслав-Хмельницький: «Видавництво К С В», 2019. 384 с. 5. Теорія та практика змішаного навчання: монографія / В. М. Кухаренко, С. М. Березенська, К. Л. Бугайчук, Н. Ю. Олійник, Т. О. Олійник, О. В. Рибалко, Н. Г. Сиротенко, А.Л. Столяревська; за ред.	

	В.М. Кухаренкаю Харків: «Міськдрук», НТУ «ХПІ», 2016. 284 с.	
7.	Практичне заняття 7. *Загальна характеристика форм, методів та засобів організації навчання у вищій школі.* План. 1. Сутність поняття «форми організація навчання у вищій школі». 2. Характеристика форм, методів та засобів організація навчання у вищій школі. 2.1. Лекція як провідна форма навчання у вищій школі. 2.2. Семінарські заняття. 2.3. Практичні заняття. 2.4. Лабораторне заняття. Література 1. Мартинець Л. А. Педагогіка вищої школи: опорний конспект лекцій. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 40 с. 2. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи : підручник. Нац. ун-т «Львів. Політехніка». Львів : Вид-во Львів. політехніки , 2017. 498 с. 3. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / [В. О. Тюріна, М. О. Котелюх, О. І. Федоренко та ін.]; за заг. ред. О. І. Федоренко; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ФОП Бровін О.В., 2020. 240 с. 4. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : підручник / В. П. Головенкін ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Електронні текстові дані (1 файл: 3,6 Мбайт). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.	2
8	Практичне заняття 8. *Загальна характеристика форм, методів та засобів організації навчання у вищій школі.* 1. Організація індивідуальної та самостійної роботи із студентами у вищій школі. 2. Особливості проведення консультацій, колоквіумів, навчальних конференцій у ЗВО. 3. Педагогічна практика у вищій школі. 4. Контроль та оцінювання результатів навчальної діяльності у закладах вищої освіти. Література 5. Мартинець Л. А. Педагогіка вищої школи: опорний конспект лекцій. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 40 с. 6. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / [В. О. Тюріна, М. О. Котелюх, О. І. Федоренко та ін.]; за заг. ред. О. І. Федоренко; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ФОП Бровін О.В., 2020. 240 с. 7. Педагогіка вищої школи : Підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів / С.Г. Немченко, В.В. Крижко, І.Ф. Шумілова, О.М. Старокожко, О.Б. Голік.Бердянськ: БДПУ, 2020. 517 с. 8. Стражнікова І. Педагогіка вищої школи: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: НАІР, 2018. 120 с. 9. Шапран О.І., Новак О.М. Педагогіка вищої школи: навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, (Київ. обл.) : ФОП Домбровська Я.М., 2019. 280 с.	2
	Змістовий модуль 3. Педагогічні засади виховної роботи зі студентською молоддю.	4

7.	Практичне заняття 9 *Виховання студентської молоді у вищій школі* План. 1. Зміст понять «виховання», «виховання у вищій школі». 2. Закони і закономірності виховання. Принципи виховання. 3. Напрямки та види виховання у вищій школі та їх реалізація на практиці. 4. Сучасні методи, форми і засоби організації виховання у вищій школі. Література 1. Бех І. Д., Чорна К. І. Національна ідея в становленні громадянина-патріота України: програмно-виховний контекст. Київ-Черкаси: Редакційно-видавничий відділ ЧЩШПОПП, 2014. 48 с. 2. Тернопільська В. І., Коломієць Т. В., Піонтківська І. О. Довідник з виховної роботи зі студентами. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2014. С. 8-23. 3. Язиков О. І. Моделювання виховного середовища сучасних навчальних закладів *Професійна освіта: теорія і практика*: Науково-методичний журнал. № 1 – 2 (43 – 44). Харків: НМЦ ПТО, 2016. С. 87–94.	2
8.	Практичне заняття 10. *Розвиток творчих здібностей студентів у процесі науково-дослідної роботи* План. 1. Розвиток творчих здібностей студентів у вищій школі. 2. Стимулювання творчої діяльності студентів. 3. Форми залучення студентів до науково-дослідної діяльності. Література 1. Важинський С. Е., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень: навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. С. 46-51. 2. Власенко О.М. Практичне застосування системного підходу в моделюванні науково-дослідної роботи студентів. *Професійна педагогічна освіта: системні дослідження* : монографія / за ред. О. А. Дубасенюк. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2015. С. 268-278. 3. Ковальчук Л. Моделювання науково-педагогічних досліджень: навч. посіб. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 520 с. 4. Системний підхід і моделювання в наукових дослідженнях: підручник / За заг. ред. Бутка М. П. [М. П. Бутко, І. М. Бутко, М. Ю. Дітковська та ін.]. Київ : «Центр учбової літератури», 2014. 360 с.	2
	Усього годин	**20**

4.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Інноваційна політика України в сфері вищої освіти.	4
2.	Освітнє середовище закладу вищої освіти.	2
3.	Філософські аспекти педагогіки вищої школи.	2
4.	Методологія педагогіки вищої школи.	2
5.	Система забезпечення якості вищої освіти.	4
6.	Педагогічний процес у сучасному закладі вищої освіти.	2
7.	Структура закладу вищої освіти.	2
8.	Сучасні тенденції удосконалення системи вищої школи.	2
9.	Особливості вищої системи освіти за кордоном.	4

10.	Складові змісту освіти та її науково-методичне забезпечення.	2
11.	Засоби діагностики навчання у вищій школі.	4
12.	Типи, види та моделі вищої освіти.	2
13.	Науково-дослідна діяльність викладача вищої школи.	2
14.	Принципи діяльності, основні права та обов'язки викладача ЗВО	4
15.	Студентське самоврядування як засіб розвитку соціальних та професійних компетенцій майбутнього фахівця.	4
16.	Типи, види і стилі навчання у вищій школі.	2
17.	Вимоги до сучасного фахівця з вищою освітою.	2
18.	Основні напрями діяльності та функції куратора академічної групи.	2
19.	Структура лабораторного заняття.	2
20.	Мета і завдання наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності у ЗВО.	2
21.	Самовиховання студентів та його мотивація.	4
22.	Органи управління у сфері вищої освіти.	2
23.	Форми позааудиторної роботи зі студентами.	2
24.	Фінансування ЗВО.	2
25.	Наукова діяльність суб'єктів освітнього процесу в сфері вищої освіти.	4
26.	Єдина державна електронна база з питань вищої освіти.	2
27.	Технологічне забезпечення вищої освіти.	4
28.	Інноваційні напрями управління вищою школою.	2
29.	Створення єдиного європейського освітнього простору вищої освіти.	2
30.	Державна політика щодо міжнародного співробітництва у сфері вищої освіти.	4
	Усього годин	**80**

4.6. Індивідуальні творчі завдання.

Тематика рефератів

1. Тенденції розвитку вищої освіти в Україні в контексті інтеграції до світового педагогічного простору.
2. Особливості інноваційної підготовки майбутніх фахівців в умовах парадигмальних змін.
3. Модернізація системи підготовки майбутніх фахівців в умовах багаторівневої освіти.
4. Педагогіка вищої школи як наука і навчальний предмет.
5. Завдання, функції та структура педагогіки вищої школи.
6. Основні категорії педагогіки вищої школи.
7. Основні тенденції розвитку вищої освіти в XXI ст.
8. Реформування вищої освіти в умовах українського державотворення.
9. Інноваційні процеси в освіті.
10. Зміст, функції і класифікація інноваційних процесів.
11. Інтеграція України в європейський освітній простір згідно з основними положеннями Болонської декларації.
12. Дидактика як галузь педагогіки вищої школи.
13. Сутність та структура процесу навчання.
14. Діалектика зв'язків закономірностей і принципів навчання у вищій школі.
15. Вплив характеру навчально-пізнавальної діяльності студентів на формування професійної компетентності майбутнього фахівця.
16. Ступеневість та безперервність вищої освіти.
17. Система стандартів вищої освіти. Нормативні документи.

18. Навчальні плани, програми і підручники вищої школи.
19. Функції лекції у навчальному процесі, їх зміни в сучасних умовах.
20. Дидактико-розвивальне значення практичних занять у вищій школі.
21. Ґенеза розвитку педагогічних технологій в освіті.
22. Компетентніший підхід у системі вищої освіти як засіб професійної підготовки майбутніх фахівців.
23. Модернізація підготовки майбутніх фахівців засобами інноваційних технологій.
24. Форми контролю знань студентів.
25. Дидактичні та виховні аспекти самостійної роботи студентів; принципи її організації
26. Соціально-психологічні особливості студентства; їх врахування в організації виховання.
27. Пріоритетні напрями виховання студентської молоді в нових соціально-економічних умовах.
28. Методи, форми і засоби підготовки майбутніх фахівців.
29. Упровадження інноваційних технологій у систему професійної підготовки майбутніх фахівців.
30. Шляхи удосконалення студентського самоврядування як засобу демократизації та гуманізації освітнього процесу, формування активної життєвої позиції.
31. Комплексний підхід до процесу виховання студентів у ЗВО.
32. Основні напрями вдосконалення виховної роботи у ЗВО.
33. Шляхи формування загальної і педагогічної культури викладача ЗВО.
34. Технологічний підхід в освіті України.
35. Особистісно орієнтована освіта і технології у вищій школі.
36. Теоретичні основи сучасних освітніх технологій та їх використання у вищій школі.
37. Нові інформаційні технології навчання в Україні та їх використання у вищій школі.
38. Сутність поняття педагогічна технологія, технологія як наука про майстерність.
39. Сутність та особливості педагогічної технології – освітня технологія, педагогічна технологія, технологія навчання (виховання, управління педагогічним процесом).
40. Організація самостійної роботи студентів.
41. Інноваційні методи навчання студентської молоді.
42. Форми організації навчання у вищій школі.
43. Використання інтерактивних технологій навчання в практиці роботи вищої школи.
44. Методи науково-педагогічного дослідження та організація експериментальної роботи у вищій школі.
45. Організація зовнішнього незалежного тестування при вступі до ЗВО.

Творчі завдання

1. Порівняйте глобальні та національні особливості розвитку вищої освіти в Україні.
2. Охарактеризуйте напрямки реалізації інновацій, що використовуються в українському освітньому просторі ЗВО.
3. Зробіть висновки щодо тенденції розвитку інноваційних процесів в освіті взагалі та у педагогічній освіті зокрема.
4. У форматі дайджестів проаналізуйте сучасні шляхи модернізації вищої освіти України.

5. Визначте переваги і можливості інтегративних процесів у вищій освіті.
6. Знайдіть спільне і відмінне у змісті гуманістичного, аксіологічного та компетентнісного підходів у педагогіці вищої школи.
7. Порівняйте сутність понять «педагогіка» і «педагогіка вищої школи».
8. Складіть словник основних педагогічних термінів (стаття 1 Закону України «Про освіту» № 2145-VIII, 5 вересня 2017 р.)
9. Проаналізуйте зв'язки педагогіки вищої школи з іншими науками.
10. Розкрийте роль і значення педагогіки вищої школи в оновленні суспільства.
11. Підготуйте есе на тему: «Інновації у вищій школі: історія та перспективи розвитку».
12. Обґрунтуйте шляхи реалізації у освітньому процесі ЗВО дидактичних принципів.
13. Обґрунтуйте критерії освіченості сучасного фахівця з вищою освітою.
14. Назвіть переваги та недоліки організації та проведення індивідуальних занять зі студентами.
15. Охарактеризуйте шляхи вдосконалення форм організації навчання у вищій школі.
16. Запропонуйте власний проєкт проведення лекції у вищій школі.
17. Охарактеризуйте стан, основні проблеми проведення семінарських занять у вищій школі та визначте шляхи підвищення ефективності їх організації.
18. Запропонуйте нетрадиційну форму проведення заняття із будь-якого фахового предмету.
19. Розкрийте методику самостійної підготовки студента до модульного контролю, заліків та іспитів.
20. Охарактеризуйте проблеми та обґрунтуйте шляхи підвищення ефективності системи практичної підготовки студентів у вищій школі.
21. Опишіть психолого-педагогічні проблеми проведення заліків і екзаменів у вищій школі.
22. Запропонуйте шляхи вдосконалення методів контролю навчальних досягнень студентів.
23. Обґрунтуйте критерії оцінювання навчальних досягнень студентів у закладах вищої освіти.
24. Сформулюйте принципи, котрі лежать в основі проєктування інноваційних технологій навчання у ЗВО.
25. Охарактеризуйте специфіку підготовки та проведення ділових і рольових ігор у практиці роботи вищої школи.
26. Висловтесь щодо проблеми використання змішаного навчання у вищій школі.
27. Запропонуйте інтерактивні технології навчання, котрі, на вашу думку, покращують освітній процес ЗВО.
28. Визначте напрями роботи щодо використання інноваційних методів і технологій навчання у вищій школі.
29. Охарактеризуйте напрями формування педагогічної майстерності й підвищення рівня професіоналізму куратора академічної групи у ЗВО.
30. Запропонуйте власний проєкт системи *(мета, завдання, зміст, форми організації, методи, прийоми, засоби, результати)* виховної роботи куратора академічної групи ЗВО.
31. Охарактеризуйте сучасний стан і основні проблеми організації виховного процесу в сучасній вищій школі
32. Обґрунтуйте сутність поняття «академічна доброчесність» відповідно до Закону України «Про освіту» (№ 2145-VIII, 5 вересня 2017 р.).
33. Охарактеризуйте проблеми та обґрунтуйте шляхи підвищення ефективності організації науково-дослідної роботи студентів.

34. Підготуйте есе на тему: «Чому я вирішив стати науковцем?».

35. Опишіть методику проведення експериментальної роботи за обраною проблематикою.

5. ФОРМИ КОНТРОЛЮ І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості аспірантів до занять у формі усного опитування або письмового експрес-контролю. Поточний контроль знань аспірантів включає не лише оцінку за роботу на семінарських заняттях, але й самостійну роботу.

Критерії поточної оцінки знань аспірантів (усний виступ та виконання письмового завдання).

Критерії оцінки 5 – в повному обсязі володіє навчальним матеріалом; вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань; використовує обов'язкову та додаткову літературу.

Критерії оцінки 4 – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовує при цьому обов'язкову літературу; у виступах допускає окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

Критерії оцінки 3 – в цілому володіє навчальним матеріалом; викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури; допускає у виступах суттєві неточності та помилки.

Критерії оцінки 2 – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом; фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей; недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускає при цьому суттєві неточності.

Критерії оцінки 1 – частково володіє навчальним матеріалом; не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей; допускає у виступах суттєві помилки.

Критерії оцінки 0 – не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти; не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Доповнення виступу: 2 бали – отримують аспіранти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту виступу, виявили нові ідеї та положення, що не були розглянуті, але суттєво впливають на зміст доповіді, навели власні аргументи щодо основних положень даної теми; 1 бал – отримують аспіранти, які виклали матеріал з обговорюваної теми, що доповнює зміст виступу, поглиблює знання з теми та висловили власну думку.

Суттєві запитання до доповідачів: 2 бали – отримують аспіранти, які своїм запитанням суттєво і конструктивно змінили хід обговорення теми; 1 бал – отримують аспіранти, які у своєму запитанні вимагають додаткової інформації з ключових проблем розглядуваної теми.

Експрес-контроль: 2 бали – нараховуються здобувачам вищої освіти, які вільно володіють усім навчальним матеріалом, орієнтуються у темі та аргументовано висловлюють свої думки; 1 бал – отримують аспіранти, які частково володіють матеріалом та можуть окреслити лише деякі проблеми теми.

Складання словника основних термінів, що визначені програмою курсу (за темами): Програмою курсу визначений перелік ключових термінів, що розкривають зміст кожної

теми. Здобувачам вищої освіти пропонується скласти словник основних термінів з конкретної теми на останніх сторінках опорного конспекту лекцій. 2 бали – нараховуються аспірантам, які не лише склали повний перелік визначених термінів із конкретної теми, а й можуть вільно розтлумачити їх зміст. 1 – бал нараховуються аспірантам, які склали неповний перелік визначених термінів з конкретної теми і не можуть їх розтлумачити без конспекту.

Робота над творчими завданнями (есе, дайджест): *есе* – це самостійна творча робота, де у вільній формі висловлюються особисті думки на тему, передбачену робочою програмою. Головна мета есе – це самостійне викладення аспірантом на підставі опрацьованого матеріалу теми, проблеми, питання. *Дайджест* – це добір уривків з різних джерел на певну тематику. У форматі дайджестів можна зробити системний аналіз будь-якого теоретичного положення, розкрити різні точки зору на будь-яку проблему, тему, питання та зробити узагальнюючі висновки. 2 бали – отримують аспіранти, які можуть виокремити з різних джерел основні положення, структурно об’єднати їх, коротко проаналізувати кожне з них та зробити ґрунтовні узагальнюючі висновки. 1 бал – отримують аспіранти, які в цілому правильно виокремили основні положення кожного з джерел, але не зробили їх відповідного аналізу та узагальнюючих висновків.

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку за конкретними запитаннями в обсязі, визначеному робочою програмою навчальної дисципліни, і в термінах, встановленим навчальним розкладом занять.

*Критерії оцінювання***.** З метою стимулювання планомірної та систематичної навчальної роботи оцінка знань аспірантів здійснюється за 100-бальною системою.

6. ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ»

1. Основні етапи модернізації системи вищої освіти в Україні.
2. Сучасні тенденції розбудови вищої школи
3. Болонський процес: передісторія становлення.
4. Саміти Болонського процесу та їх основні ідеї.
5. Напрями державної політики України в розвитку вищої освіти згідно положень Болонської декларації.
6. Сутність поняття «вища освіта». Характеристика основних функцій вищої освіти.
7. Завдання, права та обов’язки закладу вищої освіти.
8. Педагогіка вищої школи як галузь педагогіки, предмет та завдання.
9. Педагогіка вищої школи в структурі педагогічних наук. Її мета, функції, структура.
10. Методологічні категорії педагогіки вищої школи.
11. Процесуальні та суттєві категорії педагогіки вищої школи.
12. Сутність і структура навчального процесу у вищій школі.
13. Поняття про «зміст освіти», основні цілі, завдання і принципи розвитку.
14. Нормативно-правові документи, що відображують зміст освіти.
15. Сучасні підходи до формуванні змісту освіти у підготовці фахівців та професіоналів.
16. Формування змісту освіти з позицій компетентністного підходу.
17. Поняття «компетентності» та «компетенції» та їх застосування у вищій школі.

18. Створення сучасних стандартів вищої освіти.
19. Основні функції навчання.
20. Активізація навчально-пізнавальної діяльності студентів.
21. Критерії оцінки, рівні знань, норми оцінки, компоненти контролю.
22. Типи, види і стилі навчання у вищій школі.
23. Нормативні документи, що визначають зміст вищої освіти.
24. Характеристика навчальних планів і навчальних програм.
25. Навчальна книга в структурі професійної підготовки.
26. Сутність поняття «педагогічні технології».
27. Структура педагогічних технологій.
28. Використання новітніх технології навчання у практиці вищої школи.
29. Особистісно орієнтовані технології навчання та їх застосування у ЗВО.
30. Різновиди ігрових технології навчання та особливості їх використання у вищій школі.
31. Використання нових інформаційних технологій у ЗВО.
32. Застосування змішаного та дистанційного навчання в Україні в умовах військового стану.
33. Характеристика кредитно-трансферної технології навчання та її застосування у ЗВО.
34. Проєктні технології навчання у вищій школі: особливості використання.
35. Застосування тренінгових технологій у ЗВО.
36. Сутність поняття «форми організація навчання у вищій школі».
37. Характеристика форм, методів та засобів організація навчання у вищій школі.
38. Лекція як провідна форма навчання у вищій школі.
39. Організація проведення семінарських і практичних занять у вищій школі.
40. Відмінності проведення семінарських і лабораторних занять у ЗВО.
41. Особливості проведення консультацій, колоквіумів, навчальних конференцій у ЗВО.
42. Підвищення ефективності організації і проведення педагогічної практики у вищій школі.
43. Контроль та оцінювання результатів навчальної діяльності у закладах вищої освіти.
44. Зміст понять «виховання», «виховання у вищій школі».
45. Закони і закономірності виховання.
46. Характеристика принципів виховання.
47. Напрямки та види виховання у вищій школі та їх реалізація на практиці.
48. Сучасні методи, форми і засоби організації виховання у вищій школі.
49. Особливості процесу виховання у вищій школі.
50. Шляхи підвищення ефективності процесу виховання у ЗВО.
51. Зміст громадянського, розумового, морального, правового, естетичного, фізичного, екологічного, статевого, трудового, економічного виховання у ЗВО.
52. Позааудиторна та позавузівська виховна робота, її завдання, зміст та принципи організації.
53. Особливості групових форм виховної роботи.
54. Особливості індивідуальних форм виховання.
55. Шляхи формування загальної і педагогічної культури викладача ЗВО.

56. Функції, завдання, напрямки та зміст педагогічної діяльності наставника студентської групи.
57. Планування виховної роботи з групою.
58. Робота органів студентського самоврядування.
59. Розвиток творчих здібностей студентів у вищій школі.
60. Стимулювання творчої діяльності студентів.
61. Форми залучення студентів до науково-дослідної діяльності.
62. Сутність педагогічної діяльності, її види.
63. Функції викладача.
64. Специфіка професійної педагогічної діяльності викладача закладу вищої освіти.
65. Сучасні вимоги до особистості викладача.

7. НСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Друкований і електронний опорний конспект лекцій.
2. Нормативні документи.
3. Підручники, навчальні посібники, методичні вказівки, наукова література.
4. Першоджерельні та ілюстративні матеріали.
5. Дидактичний методичний матеріал (електронний варіант).
6. Інтернет-ресурси.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Закон України «Про вищу освіту» (№ 1556-VII, 1 липня 2014р.). [Електронний ресурс]. http://osvita.ua/legislation/law/2235/
2. Закон України «Про освіту» (№ 2145-VIII, 5 вересня 2017 р.) [Електронний ресурс]. http://zakon.rada.gov.ua/go/1060-12
3. Важинський С. Е., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень: навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. С. 46-51.
4. Вища освіта різних країн світу: монографія / за наук.ред О.І. Шапран. Переяслав-Хмельницький, (Київ.обл.): Домбровська Я.М., 2020. 488 с.
5. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: підручник 3-е вид. виправлене. Київ: Академвидав, 2015. 304 с.
6. Дослідження сфери освіти в Україні. До більшої результативності, справедливості та ефективності (РЕЗЮМЕ3). Огляд. World Bank Group. 2019. 33 с. URL: https://documents1.worldbank.org/curated/en/790931568661644788/pdf/Overview.pdf
7. Європейський простір вищої освіти та Болонський процес: навч.-метод. посіб. / Т. М. Димань, О. А. Боньковський, А. Г. Вовкогон. БНАУ, 2017. Одеса.: НУ «ОМА», 2017. 106 с.
8. Ковальчук Л. Моделювання науково-педагогічних досліджень: навч. посіб. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 520 с.
9. Мартинець Л. А. Педагогіка вищої школи: опорний конспект лекцій. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 40 с.
10. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи: підручник. Нац. ун-т «Львів. Політехніка». Львів : Вид-во Львів. політехніки , 2017. 498 с.

11. Освітня реформа: результати та перспективи: інформаційно-аналітичний збірник. Київ: Інститут освітньої аналітики. 2019. 228 с. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/Serpneva%20conferentcia/2019/Presentacii/Institut-zbirnik.pdf
12. Педагогіка вищої школи: підручник / В. П. Головенкін ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с. URL:https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/29032/3/Higher_School_Pedagogy_2019.pdf
13. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / [В. О. Тюріна, М. О. Котелюх, О. І. Федоренко та ін.]; за заг. ред. О. І. Федоренко; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ФОП Бровін О.В., 2020. 240 с.
14. Педагогіка вищої школи: підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів / С.Г. Немченко, В.В. Крижко, І.Ф. Шумілова, О.М. Старокожко, О.Б. Голік. Бердянськ: БДПУ, 2020. 517 с.
15. Педагогіка вищої школи: метод. вказівки до вивч. дисципліни для магістрів / уклад.: Жирун О. А., Пузирьов Є. В.; відп. ред. О. В. Винославська. Київ : НТУУ «КПІ», 2013. 48 с.
16. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : підручник / В. П. Головенкін ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Електронні текстові дані (1 файл: 3,6 Мбайт). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
17. Педагогічна інноватика: термінологічний словник / авт. кол. за заг. ред. О. І. Шапран. Переяслав-Хмельницький: «Видавництво К С В» , 2019. 384 с.
18. Рашкевич Ю. М. Болонський процес: історія, стан та перспективи. *Освітня аналітика України*. 2018. № 3 (4). С. 5-16.
19. Стражнікова І. Педагогіка вищої школи: навчально-методичний посібник. – Івано-Франківськ: НАІР, 2018. 120 с.
20. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021-2031 рр. Київ 2020. 71 с. URL:https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf
21. Реформування і модернізація освітніх систем країн світу XXI століття: монографія / за наук. ред. О. І. Шапран. Переяслав-Хмельницький, (Київ. обл.): Домбровська Я. М., 2018. 384 с.
22. Шапран О.І., Новак О.М. Педагогіка вищої школи: навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, (Київ. обл.) : ФОП Домбровська Я.М., 2019. 280 с

Допоміжна література

1. Актуальні проблеми розвитку вищої освіти: навчально-методичний посібник / За заг. редакцією проф. В Стинської, доц. Л.Прокопів / Автор. кол.: Т. Завгородня, З. Нагачевська, Б. Савчук, В. Стинська, І. Стражнікова, І. Єгорова, В. Ковальчук, Л. Прокопів, Н. Салига. Івано-Франківськ, 2021. 430 с.
2. Гніденко М.П., Вишнівський В.В. Сучасна методика викладання у вищій школі. Навчальний посібник. Київ: ДУТ, 2019. 127 с
3. Дидактика: теорія і практика. Навчально-методичний посібник для студентів гуманітарних факультетів / О.С. Березюк, О.М. Власенко. Житомир: Вид–во ЖДУ ім. І. Франка, 2017. 212 с.
4. Інноваційні технології навчання: навч. посібн. для студ. вищих технічних навчальних закладів / Кол. авторів; відп. ред. Бахтіярова Х.Ш.; наук. ред. Арістова А.В.; упорядн. словника Волобуєва С.В.. Київ: НТУ, 2017. 172 с.

5. Каплінський В.В. Методика викладання у вищій школі: Навчальний посібник. Київ: КНТ, 2018. 226 с.
6. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. Схвалено сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України, протокол від 06.02.2020 р., № 7. URL: https://law.chnu.edu.ua/metodychni-rekomendatsii-shchodorozroblennia-standartiv-vo/
7. Пономарьов О.С. Основи філософії освіти : навч.-метод. посіб. для магістрів Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Харків : Підручник НТУ «ХПІ», 2016. 191 с.
8. Пономарьова Г., РепкоІ., Одарченко В. Практикум із методики організації виховної роботи в закладах вищої освіти: навч. посіб. Харків, ТВО «ТО Екслюзив», 2018. 153 с.
9. Сучасний психолого-педагогічний словник / авт. кол. за заг. ред. О.І.Шапран. Переяслав-Хмельницький: Домбровська Я.М., 2016. 473 с.
10. Теорія і практика вищої професійної освіти в Україні : навч.-метод. комплекс / [авт.-укл. Т. О. Дороніна]. Кривий Ріг : КДПУ, 2018. 134 с.
11. Шевчук С.С., Кулішов В.С. Дидактика професійної освіти: практикозорієнтований аспект: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПНУ, 2021. 212 с.
12. Якість вищої освіти: теорія і практика: навчально-методичний посібник / за наук. ред. А. Василюк, М. Дей; кол. авторів: А. Василюк, М. Дей, В. Базелюк (та ін.]; НАПН України, Університет менеджменту освіти. Київ; Ніжин: Видавець ПП Лисенко М. М., 2019. 176 с.

Інформаційні ресурси

Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського (сайт www.nbuv.gov.ua*).*

Національна парламентська бібліотека України (сайт www.nplu.kiev.ua).

Нормативна база.

Наукова педагогічна література.

Електронні бібліотеки України.

Електронні ресурси:

http://zakon.rada.gov.ua (офіційний веб-сайт Верховної ради України);

http://www.mon.gov.ua (офіційний веб-сайт МОН України);

http://ukped.com (українська педагогіка);

http://uchiteli.com.ua (сайт учительської взаємодопомоги: метод. матеріали, календарні плани, відеоуроки тощо);

http://www.ostriv.in.ua (Інтернет-Портал «Острів Знань»);

rada.gov.ua/LIBRARY (бібліотека Верховної Ради України);

www.ukrbook.net (Книжкова палата України);

http://www.library.edu-ua.net (Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського).

Вікі-ресурси:

http://osvita.ua (освітній портал «Освіта.UA»);

http://eduwiki.uran.net.ua/wiki/index.php (Вікі Освіта);

http://uk.wikipedia.org/wiki (Вікіпедія – відкрита багатомовна вікі-енциклопедія).